

TREASURY ÜGYLETEKRE ÉS AZOK KOCKÁZATAIRA VONATKOZÓ TÁJÉKOZTATÁS

I. DEVIZAÜGYLETEK

Azonnali devizaváltási ügylet (FX Spot) - Egyszerű alaptermék

Az azonnali devizaátváltási ügylet egy devizának egy másik deviza ellenében történő eladása, melynél a pénzügyi teljesítés (elszámolás) két Munkanapon belül történik.

1. A Bankkal az Ügyletek minden fő devizanemben köthetők (HUF, EUR, USD, GBP, CHF és JPY). Az Ügyletek alsó határértéke 50.000,- EUR vagy ennek megfelelő összeg. A fentiekől eltérő devizanemek és alsó határértékek a Bank Treasury részlegével történő egyedi, eseti megállapodások függvénye.
2. A Bank részéről történő azonnali devizaátváltás teljesítésének feltétele, hogy a fizetendő összeg az Ügyfél Banknál vezetett számláján rendelkezésre álljon, valamint a konkrét üzletre vonatkozó átvezetési vagy átutalási megbízás, - melyen a Spectra rendszerben az Egyedi treasury árfolyam rovatot az Ügyfél bejelölte vagy a MultiCash INT modulban a Kiegészítő információknál ill. MultiCash HUA modul Közlemények rovatában a /Specrate/ kulcsszót feltüntette - az üzletkötés napján 17:00 óráig a Bankhoz beérkezzen. Az átvezetési vagy átutalási megbízásokat helyettesítheti a Keretszerződés érvényes II/A. melléklete is.

Deviza határidős- és csereügyletek

Deviza határidős ügylet (FX Forward) - Egyszerű alaptermék

Egy devizának egy másik deviza ellenében történő eladása, melynél a pénzügyi teljesítés (elszámolás) az üzletkötést követő második Munkanapnál későbbi, előre meghatározott lejáratú napon történik meg.

1. A Bankkal az Ügyletek minden fő devizanemben köthetők (HUF, EUR, USD, GBP, CHF és JPY). Az Ügyletek alsó határértéke 50.000,- EUR vagy ennek megfelelő összeg. A fentiekől eltérő devizanemek és alsó határértékek a Bank Treasury részlegével történő egyedi, eseti megállapodások függvénye.
2. Amennyiben – legkésőbb a lejáratkor - csak az árfolyam különbözet elszámolása esedékes (pénzügyi vagy ún. nettó elszámolás), akkor a Bank és az Ügyfél egy, az eredeti ügylet irányával ellentétes irányú azonnali devizaátváltási ügyletet köt az eredeti ügylet lezárása érdekében. Az eredeti határidős árfolyam és az azonnali devizaátváltási árfolyam közötti különbözet elszámolása, azaz annak jóváírása az Ügyfél számláján illetőleg az Ügyfél számlájának terhelése lejáratkor történik meg.

Rugalmas deviza határidős ügylet (Flexi Forward) - Egyszerű alaptermék

A Flexi Forward egy olyan határidős devizaügylet, amely lehetővé teszi az Ügyfél számára, hogy rögzítse a devizapár egy adott napi vételi vagy eladási árfolyamát egy előre meghatározott időintervallumon belül, egy meghatározott összegben. Az időtartam hossza a felek ügyletkötéskor történő megállapodásától függ, jellemzően 1 hónap. A pénzügyi teljesítésre a perióduson belül az Ügyfél kérését/lehívását követően, és/ vagy a periódus utolsó napján automatikusan kerül sor ezen az előre meghatározott árfolyamon (a felek ügyletkötéskor történő megállapodásától függően, de jellemzően aznapi elszámolással). Az Ügyletek minden fő devizanemben köthetők (HUF, EUR, USD, GBP, CHF és JPY). Mind az Ügyletek, mind a lehívási összegek alsó határértéke 50.000,- EUR vagy ennek megfelelő összeg.

Deviza csereügylet (FX Swap) - Egyszerű alaptermék

A deviza csereügylet egy azonnali és egy határidős ügylet kombinációja, azaz ugyanazon devizanemek között egyidejűleg végrehajtott, de ellentétes irányú azonnali és határidős devizaátváltás, ahol a két ügylet deviza ellenértéke megegyezik.

1. A Bankkal az Ügyletek minden fő devizanemben köthetők (HUF, EUR, USD, GBP, CHF és JPY). Az Ügyletek alsó határértéke 50.000,- EUR vagy ennek megfelelő összeg. A fentiekől eltérő devizanemek és alsó határértékek a Bank Treasury részlegével történő egyedi, eseti megállapodások függvénye.

Deviza határidős- és csereügyletek kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Deviza határidős- és csereügylet** (a továbbiakban együttesen: „Deviza határidős ügylet”) sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

A Deviza határidős ügyletnél a konverzióból adódó pénzügyi teljesítés egy előre rögzített árfolyamon, az üzletkötést követő második Munkanapnál későbbi, előre meghatározott lejárat napon történik meg. A határidős árfolyam a jegyzés időpontjában érvényes azonnali árfolyam és az érintett devizák futamidőnek megfelelő kamatlábai különbözetéből adódik, így a határidős árfolyam nem egy prognózis a jövőre nézve és ezért a lejáratkori piaci azonnali árfolyam eltérhet az előre rögzített határidős árfolyamtól. A Deviza határidős ügylet – mint önálló ügylet – teljesítése kötelezettséget jelent, mind a két fél számára.

Amennyiben a Deviza határidős ügylet lezárásakor tényleges teljesítésre kerül sor (devizautalás vagy – átvezetés), azt a Bank az eredeti határidős árfolyamon teljesíti. Ez az árfolyam eltérhet a lejárat napján érvényes azonnali piaci árfolyamtól. Amennyiben viszont a tényleges pénzügyi teljesítésre nem kerül(het) sor, akkor a kötelezettséget megszüntetni egy, az eredeti ügylettel ellentétes Deviza határidős ügylet megkötésével lehet (bármikor a futamidő alatt). Ebből adódóan, ha az eredeti ügyletkötés napján jegyzett határidős árfolyam és a pozíció zárásakor jegyzett árfolyam különbözik, akkor az árfolyam különbözetet - a meghatározott devizaösszeg tekintetében – a felek kötelesek egymásnak lejáratkor megfizetni (pénzügyi eredmény).

Ez az árfolyam különbözet a Deviza határidős ügylet kockázata, melynek mértéke nincs korlátozva, az a piaci árfolyamok változásától függ.

Mivel a Deviza csereügylet egy határidős és egy azonnali ügyletből áll, kockázata megegyezik a Deviza határidős ügylet kockázatával.

Deviza opciók

Egyszerű deviza opció (Plain Vanilla FX Option) - Egyszerű alaptermék

Az egyik fél jogot biztosít a másik félnek meghatározott opciós díj ellenében arra, hogy az egy adott jövőbeni időpontban, rögzített árfolyamon (kötésár) egy meghatározott devizaösszeget megvásároljon (call option) vagy eladjon (put option).

Küszöbáras deviza opció (FX Barrier Option)

Küszöbáras deviza opció esetében az opció tárgyául szolgáló deviza piaci árfolyamának egy előre meghatározott mértékét nevezzük küszöbárnak. Ha az adott deviza árfolyama az ügylet futamideje alatt bármikor eléri ezt az előre meghatározott küszöbárat, akkor az opció életre kel vagy megszűnik. Ha az opció a küszöbár elérésével életre kel, akkor knock-in opcióról beszélünk, ha az opció megszűnik, akkor knock-out opcióról.

Egyszerű- és Küszöbáras deviza opciók kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel az **Egyszerű- és a Küszöbáras deviza opciós ügylet** (a továbbiakban együttesen: „Deviza opciós ügylet”) sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

A Deviza opciós ügyletnél a konverzióból adódó pénzügyi teljesítés egy előre rögzített árfolyamon, az üzletkötést követő második Munkanapnál későbbi, előre meghatározott lejárat napon történhet meg, amennyiben az opció vásárlója élni kíván az opciós jogával. Az opciós ügyletkötéskor rögzített kötésár nem egy prognózis a jövőre nézve és ezért a lejáratkori piaci azonnali árfolyam eltérhet attól. A Deviza opciós ügylet teljesítése kötelezettséget jelent az opció eladójára nézve.

Amennyiben a Deviza opciós ügylet lezárásakor az opció vevője él opciós jogával, az opció eladója köteles teljesíteni a tranzakciót az ügyletkötéskor rögzített feltételekkel. A lejárat napján érvényes azonnali piaci árfolyam lényegesen rosszabb is lehet, mint az opciós kötésár és ez az árfolyam különbözet negatív pénzügyi eredményt jelent az opció eladójára nézve.

Ez az árfolyam különbözet a Deviza opciós ügylet kockázata, melynek mértéke nincs korlátozva, az a piaci árfolyamok változásától függ és ezt a kockázatot az opció eladója viseli.

Amennyiben az opció vevője az ügyfél, úgy a Prémium megfizetését követően az ügylettel kapcsolatban őt – az általa tulajdonolt opció tekintetében – kockázat nem terheli.

Digitális deviza opció (Digital Option)

Digitális deviza opció esetén konverzióra egyáltalán nem kerül sor, hanem a felek egy előre meghatározott kifizetési összegben állapodnak meg (payout), melynek kifizetése az előre rögzített árfolyam (kötésár) futamidő alatti bármikor elérésétől, vagy el nem érésétől függ.

Digitális deviza opciók kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Digitális deviza opciós ügylet** sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

Digitális deviza opciós ügylet esetén a pénzügyi teljesítés egy előre rögzített összegben, az üzletkötést követő második Munkanapnál későbbi, előre meghatározott lejáraton történhet meg. Pénzügyi teljesítésre az opció eladója lesz köteles annak függvényében, hogy az előre meghatározott időszakban vagy lejáratkor a napi árfolyam elérte-e az ügyletkötéskor rögzített kötésárát.

Amennyiben az ügylet lejáratkor az opció vevője él opciós jogával, az opció eladója tényleges deviza eladást illetve vételt nem köteles teljesíteni. Az opció eladója köteles ugyanakkor az árfolyamváltozásra tekintettel – de annak mértékétől független nagyságú - fizetési kötelezettséget teljesíteni az ügyletkötéskor rögzített feltételekkel. Ebben az esetben negatív pénzügyi eredmény keletkezik az opció eladójára nézve.

Ez az összeg az ügylet kockázata, ami kizárólag az opciós kötésár valamilyen irányú elérésétől függ és ezt a kockázatot az opció eladója viseli. A kockázat összege az opció eladóját megillető opciós díj (Prémium) összegét meghaladja, mértéke az üzletkötéskor előre meghatározott.

Amennyiben az opció vevője az ügyfél, úgy a Prémium megfizetését követően az ügylettel kapcsolatban őt – az általa tulajdonolt opció tekintetében – kockázat nem terheli.

Az alább felsoroltak valamennyi devizaügyletre érvényesek:

1. A Bankkal opciós ügyletek HUF, EUR és USD devizanemekben köthetők; az Ügyletek alsó határértéke 100.000,- EUR vagy ennek megfelelő összeg, Küsszöbáras devizaopció esetén 250.000,- EUR vagy ennek megfelelő összeg és Digitális devizaopció esetén 30.000 EUR vagy ennek megfelelő összeg. A fentiekől eltérő devizanemek és alsó határértékek a Bank Treasury részlegével történő egyedi, eseti megállapodások függvénye.
2. Deviza opciós ügyletek esetén az adott Ügylet alapján történő fizetés a Keretszerződés 3. pontjában ("Fizetési Feltételek") foglaltak szerint esedékes azzal, hogy ha az adott Ügyletben nem került az esedékesség napja meghatározásra, akkor a fizetés a megállapított lejáraton esedékes.
3. Az opció vevője az opció eladójának díjat fizet (Prémium), melynek mértékét és esedékességét az adott Ügylet feltételeire vonatkozó megállapodás tartalmazza. Amennyiben az esedékesség napja nem került külön meghatározásra, úgy a díj az ügyletkötést követő második Munkanapon esedékes.
4. Egyszerű- és Küsszöbáras deviza opció esetén az opciós jog lehívása azonnali devizaátváltási (spot) ügylet kezdeményezésével történik.
5. Európai és amerikai típusú opció:
Az európai típusú opció vásárlója az opciós jogát a lejáraton budapesti idő szerint déli 12.00 óráig gyakorolhatja. Ha az opciós jog gyakorlására vonatkozó értesítés a lejáraton megelőzően megérkezik, azt úgy kell tekinteni, hogy az opciós jogát a fél a lejáraton kívánja gyakorolni. A Bank valamennyi Deviza opciós ügylet esetén köt európai típusú opciót.
Az amerikai típusú opció vásárlója az opciós jogát az ügylet futamideje alatt a lejáraton napig bármikor gyakorolhatja. A Bank kizárólag Digitális devizaopció esetén köt amerikai típusú opciót.

II. KAMATÜGYLETEK

Határidős kamatláb megállapodás (Forward Rate Agreement, FRA) - Egyszerű alaptermék

Olyan tranzakció, amelyben az egyik fél előre rögzített kamatot fizet egy, a jövőben kezdődő, előre meghatározott időszakra, míg a másik fél ugyanerre az időszakra, annak az elején meghatározandó kamat fizetésére vállal kötelezettséget. Ennek a nagysága a referencia kamatláb (általában BUBOR, EURIBOR) mértékétől függ. A fizetések elszámolása a kamatlábak (határidős fix kamatláb, ill. referencia kamatláb) különbségén alapul (nettó elszámolás) és a kamatperiódus elején esedékes.

Határidős kamatláb megállapodások kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Határidős kamatláb megállapodás** sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

A Határidős kamatláb megállapodásnál a felek egy jövőbeni periódusra, meghatározott összeg után fizetendő fix kamatlábban állapodnak meg (határidős kamatláb). A határidős kamatláb nem egy prognózis a jövőre nézve és ezért a kamatperiódus kezdetekor irányadó referencia kamatláb mértéke eltérhet a határidős kamatlábtól. A Határidős kamatláb megállapodás teljesítése kötelezettséget jelent mind a két fél számára.

Amennyiben az elszámolás napján a határidős kamatláb és a referencia kamatláb különbözik, akkor a különbözetet – a meghatározott összeg tekintetében – a felek kötelesek egymásnak megfizetni (nettó elszámolás) oly módon, hogy amennyiben a határidős kamatláb meghaladja a referencia kamatlábat a Határidős kamatláb megállapodás vevője, amennyiben pedig a referencia kamatláb meghaladja a határidős kamatlábat a Határidős kamatláb megállapodás eladója köteles a másik fél részére fizetést teljesíteni.

Ez a kamatláb különbözet a Határidős kamatláb megállapodás kockázata, melynek mértéke nincs korlátozva, az a piaci referencia kamatláb változásától függ.

Kamatcsere ügylet (Interest Rate Swap, IRS) - Egyszerű alaptermék

Olyan tranzakció, amelyben az egyik fél periodikusan, előre rögzített kamatot fizet, míg a másik fél ugyanazon időpontokban változó kamatot fizet. Ez utóbbi a periódusonként fixált referencia kamatláb (általában BUBOR, EURIBOR) mértékétől függ. Az elszámolások kamatlábak (fix kamatláb, ill. referencia kamatláb) különbségén alapulnak (nettó elszámolás) és a kamatperiódusok végén esedékesek.

Kamatcsere ügyletek kockázatai (Interest Rate Swap, IRS)

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Kamatcsere ügylet** sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

A Kamatcsere ügyletnél a felek egy adott devizanemben meghatározott futamidőre vonatkozó pénzáramlás változó kamatbázisát cserélik el egymással fix kamatlábra, vagy a fix kamatlábat cserélik le egymással változóra. A kamatcsere ügylet nem egy prognózis a jövőre nézve és ezért a kamatperiódus kezdetekor irányadó referencia kamatláb mértéke eltérhet a megállapodásban szereplő fix kamattól. A kamatcsere megállapodás teljesítése kötelezettséget jelent mind a két fél számára.

Amennyiben az elszámolások napjain a fix kamatláb és a referencia kamatláb különbözik, akkor a különbözetet – a meghatározott összeg tekintetében – a felek kötelesek egymásnak megfizetni (nettó elszámolás) oly módon, hogy amennyiben a megállapodásban szereplő fix kamatláb meghaladja a referencia kamatlábat a kamatcsere megállapodás vevője, amennyiben pedig a referencia kamatláb meghaladja a fix kamatlábat a fix kamatcsere megállapodás eladója köteles a másik fél részére fizetést teljesíteni.

Ez a teljes hátralévő futamidő valamennyi kamatperiódusára potenciálisan kiterjedő kamatkülönbözet az ügylet mindenkor kockázata, melynek mértéke korlátlan. Ezen kockázat mértéke illetve a kamatcsere ügylet mindenkor jelenértékének alakulása a piaci referencia kamatláb illetve annak jövőbeli értékére vonatkozó határidős piaci árak változásától függ. A piaci referencia kamatláb, illetve az arra vonatkozó határidős piaci árak akár negatív értéket is felvehetnek.

Kétdevizás kamatcsere ügylet (Cross Currency Swap, CCS)

Olyan tranzakció, amelyben az egyik fél periodikusan kamatot (fix vagy változó) fizet egy adott devizanemben egy meghatározott devizaösszegre vonatkoztatva, míg a másik fél ugyanezen időpontokban szintén kamatot (fix vagy változó) fizet egy előre rögzített devizaösszegre, de egy másik devizanemben. Három elemből áll:

- egy kezdeti tőkecseréből a CCS indulásakor az adott névértékre vonatkozóan (fokozatosan növekvő névérték esetén a kezdeti tőkecsere több részben, egymást követő időpontokban is történhet)
- egy ellentétes irányú lejáratú tőkecseréből, ugyanerre a névértékre, ugyanezen az árfolyamon, a lejárat napjára (fokozatosan amortizálódó névérték esetében a lejáratú tőkecsere több részben, egymást követő időpontokban is történhet)
- a kamatfizetések cseréjéből

A CCS keretében a kamatcsere történhet fix kamat-fix kamat ellenében, fix kamat-változó kamat ellenében, változó kamat-változó kamat ellenében, természetesen mindig különböző devizanemekben.

A kamatfizetések a kamatperiódusok végén esedékesek.

Kétdevizás kamatcsere ügyletek kockázatai (Cross-Currency Swap, CCS)

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Kétdevizás kamatcsere ügylet** sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

A Kétdevizás kamatcsere ügylet egy eltérő devizákon alapuló kamatcsere ügylet. A felek az ügylet kezdetén megállapodnak a tőkeösszeg tényleges kicseréléséről valamint annak az ügylet lejáratakor történő visszacserejéről. A devizacsere rendszerint azonos árfolyamon történik, általában az ügyletkötéskor aktuális azonnali árfolyamon. Az ügylet futamideje alatti egyes kamatperiódusok végén pedig a cseréből adódó tőkére vetített időarányos kamatösszegek cserélnek gazdát. A kétdevizás kamatcsere ügylet teljesítése kötelezettséget jelent mind a két fél számára.

Így egyrészt a futamidő alatti devizaárfolyam elmozdulása jelenti az egyes kamatösszegekre vonatkozó árfolyamkockázatot, melynek mértéke előre nem ismert és nincs korlátozva. Másrészt a futamidő alatti, egyik vagy másik deviza piaci referencia kamatainak, az azokra vonatkozó határidős piaci áraknak illetve a két deviza közti bázis swapnak az elmozdulása jelent kockázatot, melynek mértéke előre nem ismert és korlátlan. A piaci referencia kamatláb, illetve az arra vonatkozó határidős piaci árak akár negatív értéket is felvehetnek.

Kamat opciók

Az egyik fél jogot biztosít a másik félnek meghatározott opciós díj ellenében arra, hogy egy adott jövőbeni időpontban vagy időpontokban egy meghatározott - a megbízásban rögzített és a referencia kamatláb mértékétől függő - kamatmértéket (kötésár) fizessen, vagy kapjon.

Cap - Egyszerű alaptermék

Az eladó kötelezettséget vállal arra, hogy egy jövőbeni időpontban vagy jövőbeni időpontok előre meghatározott sorozatán keresztül kompenzálja a vásárlót, ha az ügyletkötéskor meghatározott referencia kamatláb magasabb, mint az ügyletkötéskor fixált kamatláb.

Floor - Egyszerű alaptermék

Az eladó kötelezettséget vállal arra, hogy egy jövőbeni időpontban vagy jövőbeni időpontok előre meghatározott sorozatán keresztül kompenzálja a vásárlót, ha az ügyletkötéskor meghatározott referencia kamatláb alacsonyabb, mint az ügyletkötéskor fixált kamatláb.

Collar - Egyszerű alaptermék

A collar egy cap és egy floor kombinációja. Az egyik fél a cap esetében kompenzálja a másikat, míg a másik fél a floor esetében teszi ugyanezt.

Kamat opciók kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Kamat opciós ügylet** sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

Az opciós ügylet teljesítése kötelezettséget jelent az opció eladójára nézve, melynek értelmében a tranzakciót az ügyletkötéskor rögzített feltételekkel köteles teljesíteni.

Kamat opció esetén, amennyiben az opció vásárlója élni kíván az opciós jogával, a kamatfixing és a kamat opcióban rögzített kamatláb (strike price) közti különbség fizetése az opcióban rögzített kamatfixing alapján meghatározott lejárat napon történhet meg. A strike price nem egy prognózis a jövőre nézve, és ezért a lejáratkori piaci referencia kamatláb eltérhet attól.

Amennyiben az opció vevője az ügyfél, úgy a Prémium megfizetését követően az ügylettel kapcsolatban őt – az általa tulajdonolt opció tekintetében – kockázat nem terheli.

Amennyiben a lejárat napján érvényes piaci referencia kamatláb magasabb, („Cap” esetén) illetve alacsonyabb („Floor” esetén), mint az opciós strike price, akkor ez a kamatláb különbség negatív pénzügyi eredményt jelent az opció eladójára nézve.

Ez a kamatláb különbség az ügylet kockázata, melynek mértéke nincs korlátozva, az a piaci referencia kamatláb változásától függ és ezt a kockázatot az opció mindenkor eladója viseli.

Digitális kamat opció

Digitális kamat opciónál előre ismert az opció lejáratánál a kifizetés nagysága (payout). Attól függően, hogy lejáratkor a piaci referencia kamatláb eléri, vagy nem éri el az előre rögzített kötésárat, vagy megtörténik az előre

rögzített nagyságú kifizetés vagy az opció érték nélkül megszűnik. Digitális kamat opció kizárólag összetett ügyletek részeként elérhető termék.

Digitális kamatopciók kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Digitális kamatopciós ügylet** sajátosságaiából eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

Az opciós ügylet teljesítése kötelezettséget jelent az opció eladójára nézve, melynek értelmében a tranzakciót az ügyletkötéskor rögzített feltételekkel köteles teljesíteni.

Digitális kamatopció esetén pénzügyi teljesítésre, azaz az előre meghatározott összeg (payout) kifizetésére az opció eladója lesz köteles annak függvényében, hogy a kamatopciós szerződésben meghatározott referencia kamatláb és a kamatopcióban rögzített kamatláb (strike price) közti különbség az opció vevője számára előnyös-e. A strike price nem egy prognózis a jövőre nézve, és ezért a lejáratkori piaci referencia kamatláb eltérhet attól.

Amennyiben az opció vevője az ügyfél, úgy a Prémium megfizetését követően az ügylettel kapcsolatban őt – az általa tulajdonolt opció tekintetében – kockázat nem terheli.

Amennyiben a lejárat napján érvényes piaci referencia kamatláb - az adott ügylet függvényében - magasabb („Cap” esetén) illetve alacsonyabb („Floor” esetén), mint az opciós strike price, akkor az előre meghatározott kifizetendő összeg (payout) negatív pénzügyi eredményt jelent az opció eladójára nézve. Ez a digitális kamatopciós ügylet kockázata, melynek mértéke a payout összegére korlátozódik.

Swap-opció (Swaption) - Egyszerű alaptermék

A Swaption egy kamatcsere ügylet és egy opció kombinációja, ahol a kamatcsere ügylet fix kamatlábra vonatkozó jog kerül adásvételre.

Felvevő swap-opció (Receiver-Swaption) vásárlásával, az opciós prémium kifizetésével a vevő jogot szerez arra, hogy fix kamatot kapjon – azaz jogában áll egy Kamatlábcsere ügyletet eladni.

Fizető swap-opció (Payer-Swaption) vásárlásával, az opciós prémium kifizetésével a vevő jogot szerez arra, hogy fix kamatot fizessen – azaz jogában áll egy Kamatlábcsere ügyletet megvenni.

Felvevő swap-opció (Receiver-Swaption) eladásával, az opciós prémium megszerzése mellett az eladó kötelezettséget vállal arra, hogy fix kamatot fizessen – azaz köteles egy Kamatlábcsere ügyletet eladni, amennyiben a vásárló él opciós jogával.

Fizető swap-opció (Payer-Swaption) eladásával, az opciós prémium megszerzése mellett az eladó kötelezettséget vállal arra, hogy fix kamatot kapjon – azaz köteles egy Kamatlábcsere ügyletet eladni, amennyiben a vásárló él opciós jogával.

Swap-opció kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel a **Swap-opciós ügylet** sajátosságaiából eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot

Az ügylet opció része

Amennyiben az opció vevője az ügyfél, úgy a Prémium megfizetését követően őt az általa tulajdonolt opció tekintetében kockázat nem terheli.

Az ügyletben foglalt opciós jog vevő által történő gyakorlása kötelezettséget jelent az opció eladójára nézve, melynek értelmében a kamat csereügyletet a Swap-opciós **ügylet kötéskor** rögzített feltételekkel köteles teljesíteni. Azaz amennyiben az opció vásárlója élni kíván opciós jogával, az opció eladója köteles lesz – a Swap-opció típusától függően - egy kamatcsere ügylet eladására vagy megvételére.

Az ügylet swap (kamatcsere) része

A kockázatok megegyeznek a Kamatcsere ügyletnél részletezett kockázatokkal.

Az alább felsoroltak valamennyi kamatügyletre érvényesek:

1. A Bankkal az Ügyletek HUF, EUR, USD, CHF devizanemekben köthetők; az Ügyletek alsó határértéke 500.000,- EUR vagy ennek megfelelő összeg. A fentiekől eltérő devizanemek és alsó határértékek a Bank Treasury részlegével történő egyedi, eseti megállapodások függvénye. Digitális kamatopció esetén az Ügyletek (payout) alsó határértéke EUR 50.000,- vagy ennek megfelelő összeg.
2. Az opció vevője az opció eladójának díjat fizet (Prémium), melynek mértékét és esedékességét az adott Ügylet feltételeire vonatkozó megállapodás tartalmazza. Amennyiben az esedékesség napja nem került külön meghatározásra, úgy a díj az ügyletkötést követő második Munkanapon esedékes.
3. Az opciós jog gyakorlása az opcióban szereplő kamatfixing napján (az adott kamatperiódus kezdőnapját megelőző második Munkanap) történik.

4. A kamatfixing napon a kamatopciós szerződésben meghatározott referencia kamatláb kerül összehasonlításra az opciós kamatlábbal (kötésár). Amennyiben az így számított kamatkülönbség az opció vásárlója szempontjából előnyös, úgy a kamatkülönbség kerül a jogosult számára az opcióban rögzített kamatperiódus lejárat napján elszámolásra. Ha ez a nap nem Munkanap, akkor a lejárat napja a következő Munkanap.

Referencia kamatláb

Ha a Felek az adott Ügyletben változó kamatban állapodtak meg ("referencia kamatláb"), a Bank a referencia kamatláb megállapításának napján vagy azt követően haladéktalanul ("Kamatmegállapítás Napja") tájékoztatja az Ügyfelet az alapul szolgáló referencia kamatlábról és az alapul szolgáló referencia kamatláb alapján számított összegről.

A referencia kamatláb szükség esetén 1/100,000 százalékpontonra kerekítésre kerül.

III. ÁRUPIACI DERIVATÍV ÜGYLETEK

Áruhoz kapcsolódó határidős csereügylet (Commodity Swap) - Egyszerű alaptermék

Olyan tranzakció, amelyben két fél egy meghatározott mennyiségű áru eladásában/vételében állapodik meg egy előre meghatározott fix áron, egy előre meghatározott időpontban (lejárat napon). Az elszámolások az árak (a tényleges piaci ár és a felek által az Ügyletben megállapodott fix ár) különbségén alapulnak és a megállapodott lejárat napon esedékesek.

Áruhoz kapcsolódó határidős csereügyletek kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel az **Áruhoz kapcsolódó határidős csereügylet (commodity swap)** sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

Az Áruhoz kapcsolódó határidős csereügyletnél a felek egy adott áru változó piaci árát cserélik el egy fix árra egy meghatározott időpontra. Az áruhoz kapcsolódó csereügylet nem egy prognózis a jövőre nézve és ezért az Ügylet lejáratakor irányadó piaci ár mértéke eltérhet a megállapodásban szereplő fix ártól. Az áruhoz kapcsolódó csereügylet teljesítése kötelezettséget jelent mind a két fél számára.

Amennyiben az elszámolások napjain a fix ár és az Ügylet alapjául szolgáló áru piaci ára különbözik, akkor a különbözetet – a meghatározott összeg tekintetében – a felek kötelesek egymásnak megfizetni (nettó elszámolás) oly módon, hogy amennyiben a megállapodásban szereplő fix ár meghaladja a piaci árát, az Áruhoz kapcsolódó határidős csereügylet vevője, amennyiben pedig a piaci ár meghaladja a fix árát, az Áruhoz kapcsolódó határidős csereügylet eladója köteles a másik fél részére fizetést teljesíteni.

Ez az árkülönbözet az ügylet kockázata, melynek mértéke a vevő részére korlátozott (az ár nullára csökken), azonban az eladó szempontjából nincs korlátozva, az a piaci árak változásától függ.

Opciós áruügylet (Commodity Option) - Egyszerű alaptermék

Olyan tranzakció, amelyben az egyik fél jogot biztosít a másik félnek opciós díj ellenében arra, hogy egy adott jövőbeni időpontban (lejárat napon) rögzített áron (kötésár) egy meghatározott mennyiségű árut megvásároljon (call option) vagy eladjon (put option). Az opció vevője az opció eladójának díjat fizet (Prémium), melynek mértékét és esedékességét az adott Ügylet feltételeire vonatkozó megállapodás tartalmazza. Amennyiben a Prémium esedékessége külön nem kerül meghatározásra, az esedékesség napja a megállapodott lejárat napon.

Cap

A cap olyan szerződést jelent, amelyben az opció eladója a piaci ár és a megállapodott kötésár közti különbség vevőnek való kifizetésére tesz ígéretet, amennyiben a lejárat napon a piaci ár a kötésárat meghaladja.

Floor

A floor olyan szerződést jelent, melyben az opció eladója a piaci ár és a megállapodott kötésár közti különbség vevőnek való kifizetésére tesz ígéretet, amennyiben a lejárat napon a piaci ár alacsonyabb, mint a kötésár.

Collar

A collar egy cap és egy floor kombinációja. Az egyik fél a cap esetében kompenzálja a másikat, míg a másik fél a floor esetében teszi ugyanezt.

Opciós áruügyletek kockázatai

A jogszabályoknak megfelelően a Bank az alábbiakban ismerteti az Ügyféllel az **Opciós áruügylet (commodity option)** sajátosságaiból eredő, az Ügyfélre háruló különleges kockázatot.

Az Opciós áruügylet teljesítése kötelezettséget jelent az opció eladójára nézve, melynek értelmében a tranzakciót az ügyletkötéskor rögzített feltételekkel köteles teljesíteni.

Opciós áruügylet esetén, amennyiben az opció vásárlója élni kíván az opciós jogával, a tényleges piaci ár és az Ügyletben rögzített ár (strike price) közti különbség fizetése az opcióban rögzített lejáratú napon történhet meg. A strike price nem egy prognózis a jövőre nézve, és ezért a lejáratkori tényleges piaci ár eltérhet attól.

Amennyiben az opció vevője az ügyfél, úgy a Prémium megfizetését követően az ügylettel kapcsolatban őt – az általa tulajdonolt opció tekintetében – kockázat nem terheli.

Amennyiben a lejárat napján érvényes tényleges piaci ár lényegesen magasabb, („Cap” esetén) illetve alacsonyabb („Floor” esetén), mint az opciós strike price, akkor ez az árkülönbözlet negatív pénzügyi eredményt jelent az opció eladójára nézve.

Ez az árkülönbözlet az ügylet kockázata, melynek mértéke nincs korlátozva, az a piaci árak változásától függ és ezt a kockázatot az opció mindenkor eladója viseli.

Az alább felsoroltak valamennyi árupiaci derivatív ügyletre érvényesek:

1. A köthető áruk fajtája a Bank Treasury részlegével történő eseti megállapodás függvénye.
2. A piaci árat a Bank határozza meg a 2005 ISDA Commodity Definitions alapján.
3. Az egyes Ügyletek alsó határértékét a Bank egyedileg jogosult megállapítani.
4. Áruhoz kapcsolódó ügyletek esetén a Felek az Ügylet pénzügyi eredményét számolják el, fizikai leszállítással történő teljesítés nem történik.
5. Árupiaci derivatív ügyletek esetén az elszámolás, azaz az Ügyfél számlájának jóváírása illetőleg annak terhelése az alábbiak szerint esedékes:
  - fém esetén a legutóbbi periódus lejáratának napját (fixing nap) követő második Munkanapon
  - energia esetén a legutóbbi periódus lejáratának napját (fixing nap) követő ötödik Munkanapon
  - opciós áruügylet esetén az opció lehívásának napját (lejáratú nap) követő második Munkanapon
6. Jelen pont értelmében Munkanap a 2005 ISDA Commodity Definitions-ban meghatározott „Business Day”.